

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยโดยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาระบวนการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อกิจกรรมของโภชนาฑิตของโรงเรียนวัดสุทธิวรารามเพื่อหาคำตอบว่า ผู้บริหารมีกระบวนการบริหารจัดการอย่างไร มีเงื่อนไขอะไรบ้างที่เป็นตัวกำหนดในการบริหารจัดการกิจกรรมของโภชนาฑิตของโรงเรียนวัดสุทธิวรารามและเกิดผลกระทบใดบ้างจากการบริหารจัดการกิจกรรมของโภชนาฑิตของโรงเรียนวัดสุทธิวราราม

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นวิธีการศึกษา โดยศึกษาจากกระบวนการที่เกิดขึ้นแล้ว นำข้อเท็จจริงที่ได้จากการศึกษามาวิเคราะห์ ตีความ ซึ่งมีรายละเอียดในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. พื้นที่ศึกษา (Field)
2. การเข้าสู่พื้นที่ศึกษา
3. การศึกษาเอกสารข้อมูลและเก็บข้อมูลในพื้นที่ศึกษา
4. การประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. การนำเสนอและการเขียนรายงานการวิจัย

พื้นที่ศึกษา (Field)

เพื่อเป็นการตอบปัญหาการวิจัยในเรื่องของ กระบวนการบริหารจัดการ เงื่อนไขที่ส่งผลต่อกิจกรรมของโภชนาฑิตของโรงเรียนวัดสุทธิวรารามและผลกระทบจากการบริหารจัดการ ผู้วิจัยได้เลือก โรงเรียนวัดสุทธิวรารามเป็นพื้นที่ศึกษา ด้วยเหตุผลที่ว่าคุรุยังคง (วงศ์โภชนาฑิต) ของโรงเรียนวัดสุทธิวราราม มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวด ทั้งในระดับประเทศ และระดับโลก และที่สำคัญที่สุดของคุรุยังคงของโรงเรียนวัดสุทธิวราราม เป็นโรงเรียนเดียวในประเทศไทย ที่ได้รับพระราชทาน “คทาครุฑ” จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ในการนำแฉกของเกียรติยศของคุรุยังคงของโรงเรียนเมื่อปี พ.ศ. 2511 (โรงเรียนวัดสุทธิวราราม, 2550) และถ้าสุดชนะเลิศ อันดับ 1 ของถ้วยพระราชทานพระบาทสมเด็จพระ

เจ้าอยู่หัว พร้อมเงินรางวัล 1 ล้านบาท จากการแข่งขัน The Tenth Asian Symphonic Band Competition เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม พ.ศ. 2551 ณ วิทยาลัยครุย่างคศลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล (Newswits, 2551)

โรงเรียนวัดสุทธิวราราม เป็นโรงเรียนมัธยมขนาดใหญ่พิเศษ (ชายล้วน) มีนักเรียนทั้งสิ้น 3,370 คน ครูทั้งหมด 146 คน (วัดสุทธิวราราม, 2551) ตั้งอยู่ในชุมชนเมือง มีพื้นที่ประมาณ 5 ไร่เศษ มีบริบทใกล้เคียงกับโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่อยู่ในสังคมเมืองเหมือนกัน มีสภาพแวดล้อมใกล้เคียงกัน กระบวนการบริหารจัดการเป็นระบบการบริหาร ที่คล้ายคลึงกัน คือ เป็นการบริหารแบบระบบราชการ เช่นกัน อีกทั้ง雍 โยธาทิตของโรงเรียนวัดสุทธิวรารามยังคงดำเนินไว้ซึ่งความมีชื่อเสียงจนได้รับความวางใจจากทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ในการออกแบบในงานพิธีสำคัญต่าง ๆ ทั้งในระดับห้องถันและระดับชาติ โดยในปีพ.ศ. 2544 ได้รับเชิญจากสำนักพระราชวังฯ ให้ร่วมบรรเลงในพิธีเฉลิมฉลองงานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในพระบรมราชูปโภคสิริประชันพระยา 72 พรรษา ณ พระที่นั่งวimanเมฆ (โรงเรียนวัดสุทธิวราราม, 2549) จึงเป็นเหตุจูงใจให้ผู้วิจัยเลือก โรงเรียนวัดสุทธิวรารามเป็นพื้นที่ศึกษา เพื่อทำการศึกษาระบวนการบริหารจัดการ เนื่องในที่ส่งผลต่อ กิจกรรม雍 โยธาทิตของโรงเรียนวัดสุทธิวรารามและผลกระทบจากการบริหารจัดการที่เกิดขึ้นจากระบวนการบริหารจัดการ โรงเรียนนี้ โดยเน้นการศึกษาเฉพาะวงครุย่างค์ (วง雍 โยธาทิต)

การเข้าสู่พื้นที่ศึกษา

หลังจากเดือดพื้นที่ศึกษา ซึ่งก็คือ โรงเรียนวัดสุทธิวรารามแล้ว ผู้วิจัยได้เตรียมความพร้อมก่อนลงสู่สนาม โดยศึกษาเอกสารเบี่ยงวิธีวิจัยเชิงคุณภาพจากหนังสือ วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพของศาสตราจารย์ดร. สุภากาศ จันทวนิช (สุภากาศ จันทวนิช, 2548) บทความเรื่องการตรวจสอบคุณภาพของข้อมูลเชิงคุณภาพของดร. อรุณรัตน อ้วมตามี (Krupai.net, 2552) และเข้าร่วมสังเกตวิธีการสอนท่านก้าวถุ่มกับคณะนักศึกษาปริญญาโท ที่เดินทางไปเก็บข้อมูลที่ตลาดโรงเกลือ จังหวัดสระบุรี ผู้วิจัยพยายามค้นคว้าข้อมูลต่าง ๆ เพิ่มเติม ทั้งด้านแนวคิดทฤษฎี รวมถึงงานวิจัยคุณภาพที่ผ่านมาทั้งในและต่างประเทศ ความรู้เหล่านี้ เมื่อผสมผสานกับข้อเสนอแนะของอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ทั้งสองท่าน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญในการวิจัยเชิงคุณภาพ ทำให้ผู้วิจัยมองเห็นความสนใจที่แท้จริงของตนเอง ความสนใจที่เป็นไปทั่วไปทั่วครุย่างค์ (วง雍 โยธาทิต) โรงเรียนวัดสุทธิวราราม ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ดำรงความมีชื่อเสียง ด้านดนตรีมาเป็นเวลาหลายปีกว่า 50 ปี ได้อย่างน่ามหัศจรรย์ ทั้งที่เป็นโรงเรียนชายล้วนขนาดใหญ่พิเศษ มีบริบทที่เป็นชุมชนเมือง และยังเป็นโรงเรียนรัฐบาลที่

มีข้อจำกัดหลายประดิ่น โดยผู้วิจัย พุ่งประเด็นไปที่กระบวนการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อกรรมวิธีของโรงเรียนวัดสุทธิวราราม และเมื่อปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ต่างก็เห็นพ้องว่าประเด็นดังกล่าวมีความน่าสนใจและมีคุณค่าต่อการศึกษาในทางการบริหาร หลังจากผู้วิจัยได้ประเด็นที่สนใจแล้วจึงเริ่มศึกษาข้อมูลใน 3 มิติ โดยมีตัวแปรกุ่งชนกระบวนการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อกรรมวิธีของโรงเรียนวัดสุทธิวราราม มิติที่ 2 มุ่งที่เงื่อนไขที่ส่งผลต่อกรรมวิธีของโรงเรียนวัดสุทธิวราราม และมิติที่ 3 มุ่งที่ผลกระทบที่เกิดจากกระบวนการบริหารจัดการกิจกรรมวิธีของโรงเรียนวัดสุทธิวราราม หลังจากนั้นผู้วิจัยจึงกำหนดแนวทางในการศึกษา โดยกำหนดหัวข้อคำถามเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสัมภาษณ์

ดังนั้น เพื่อให้ได้แนวคำถามที่ครอบคลุมเนื้อหาที่เกี่ยวกับกระบวนการบริหารจัดการ และเงื่อนไขที่ส่งผลต่อกรรมวิธีของโรงเรียนวัดสุทธิวราราม และผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการบริหารจัดการกิจกรรมวิธีของโรงเรียนวัดสุทธิวราราม ผู้วิจัยจึงยึดปัญหาวิจัย วัตถุประสงค์ของการวิจัย และกรอบความคิดในการวิจัย เป็นแนวทางในการกำหนดแนวคำถาม

เมื่อดำเนินขั้นตอนดังกล่าวแล้ว ในลำดับต่อมาผู้วิจัยจึงติดต่อเครือข่ายซึ่งเป็นศิษย์เก่าของโรงเรียนวัดสุทธิวรารามท่านหนึ่งซึ่งมีความคุ้นเคยกับผู้วิจัย เพื่อแนะนำผู้วิจัยเข้าสู่พื้นที่ศึกษา ผู้วิจัยจึงเข้าสู่พื้นที่ศึกษาโดยการแนะนำของเครือข่ายในการเข้าพบผู้บริหาร รวมถึงผู้ให้ข้อมูลหลัก เพื่อเป็นการสร้างความคุ้นเคย และแจ้งจุดประสงค์ของการศึกษา ตลอดจนการขอความร่วมมือในการศึกษาข้อมูลในลำดับต่อไป และเพื่อให้การเข้าสู่พื้นที่ศึกษาในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ผลสมบูรณ์ที่สุด ผู้วิจัยได้นำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล จากบัณฑิตวิทยาลัย ไปพบผู้บริหาร โรงเรียนด้วยตนเอง หลังจากนั้นผู้วิจัยจึงเริ่มขั้นตอนการเลือกผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key informants) เพื่อหาผู้เกี่ยวข้องและผู้ที่อยู่ในเหตุการณ์ที่สามารถตอบคำถามการวิจัยจากการสัมภาษณ์ระดับลึก การสนทนากลุ่ม เมื่อผู้วิจัยเข้าสู่พื้นที่ศึกษาแล้วจึงเริ่มทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์ระดับลึก การสังเกต และการสนทนากลุ่ม (Focus group) จากนั้นผู้วิจัยได้ติดต่อขอนัดหมายผู้ให้ข้อมูลหลัก ทั้งนี้ผู้วิจัยได้เริ่มนัดหมายผู้ให้ข้อมูลหลักรายแรก ซึ่งเป็นครูที่สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะที่เป็นผู้เกี่ยวข้อง โดยตรงกับกลุ่มเป้าหมายที่ผู้วิจัยต้องการศึกษา เมื่อถึงวันนัดหมายผู้วิจัยเดินทางโดยรถไฟฟ้า BTS มาถึงที่นัดหมายก่อนเวลาประมาณ 1 ชั่วโมง ผู้วิจัยเดินสำรวจบริเวณรอบ ๆ โรงเรียนและบริเวณหน้าห้องชั้นตนศิลป์สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนที่เป็นสมาชิกวงดุริยางค์ หลังจากนั้นประมาณ 20 นาทีก่อนถึงเวลาเดินทางผู้วิจัยได้พบทวนหัวข้อในการสัมภาษณ์ให้แม่นยำอีกครั้ง หลังจากผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์ระดับกับผู้ให้ข้อมูลหลักรายแรก ผู้วิจัยได้นำเทปบันทึกการสัมภาษณ์มาตัดเทป แล้วนำมานำเสนอ กับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อทำการสร้างผังมโนทัศน์เป็นลำดับต่อไป ผู้วิจัยได้ใช้ลักษณะการเข้าสู่พื้นที่ในลักษณะเช่นนี้กับผู้ให้ข้อมูลหลักรายอื่นๆ จนได้ข้อมูลที่อิ่มตัวในลักษณะที่สามารถตรวจสอบแบบสามเหลี่ยมได้ (Triangulation) ผู้วิจัยจึงหยุดการเก็บข้อมูล

การเลือกผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key informants)

การศึกษาข้อมูลกระบวนการบริหารจัดการ เก่อน ไก่ส่งผลต่อ กิจกรรมของ โกรงเรียนวัดสุทธิวราราม และผลกระทบจากการบริหารจัดการ ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลัก ซึ่งได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียน รองผู้บริหาร โรงเรียน คณบดี นักเรียน ผู้ปกครอง สมาชิกวงดุริยางค์ ครูผู้ฝึกสอน ผู้ควบคุมวง ศิษย์เก่าที่เป็นอดีตสมาชิกวงและผู้เกี่ยวข้อง โดยวิธี Snow Ball จากผู้บริหาร คณบดี โดยคำนึงถึงการอยู่ในพื้นที่ที่เกิดปรากฏการณ์ อยู่ในเหตุการณ์ และมีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการบริหารจัดการดังกล่าว ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. ผู้บริหาร เป็นผู้กำหนดกระบวนการต่าง ๆ ในกระบวนการบริหารจัดการตลอดถึงเป็นผู้วางแผนการดำเนินการต่าง ๆ ในการบริหาร
2. รองผู้บริหาร เป็นผู้รับมอบหมายการบริหาร โดยตรงจากผู้บริหาร และเป็นผู้รับผิดชอบติดตามเป็นผู้ประสานงานในการบริหารกับฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้แก่ รองผู้บริหารฝ่ายธุรการ
3. คณบดี เป็นผู้ปฏิบัติตามแผนการดำเนินงานที่ฝ่ายบริหารวางแผน
4. นักเรียน เป็นผู้รับผลจากการบริหาร โดยตรง
5. ผู้ปกครอง เป็นผู้มีส่วนร่วมตลอดจนการให้ความร่วมมือในการบริหารจัดการ
6. สมาชิกวงดุริยางค์ เป็นผู้ถูกปฏิบัติจากกระบวนการบริหาร และได้รับผลกระทบจากกระบวนการบริหารจัดการโดยตรง
7. ผู้ฝึกสอนและผู้ควบคุมวง เป็นผู้ปฏิบัติตามนโยบายที่ผู้บริหารกำหนดเพื่อการบริหารจัดการ
8. ศิษย์เก่าที่เป็นอดีตสมาชิกวง เป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการบริหารจัดการ และมีผลต่อเนื่องถึงหน้าที่การงานและความสำเร็จในชีวิตปัจจุบัน

เครื่องมือในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์ระดับลึก การสังเกต และการสนทนากลุ่ม เพื่อให้ได้แนวคิดที่ครอบคลุมเนื้อหาที่เกี่ยวกับกระบวนการบริหารจัดการ เนื่องไปที่ส่งผลกระทบต่อ กิจกรรมของโภชนาฑของโรงเรียนวัดสุทธิวรารามและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการบริหาร จัดการ ผู้วิจัยจึงใช้แนวคิดเพื่อการสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยยึดปัญหาการวิจัย วัดถูกประสงค์ของการวิจัย และกรอบแนวคิดในการวิจัย เป็นแนวทางในการกำหนดแนวคิดซึ่งมี ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและหลักการ การบริหารการศึกษา
2. กำหนดหัวข้อในการสัมภาษณ์ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการบริหาร
3. ร่างแนวคิดเพื่อใช้เป็นเครื่องมือวิจัยในการเก็บข้อมูล
4. นำเครื่องมือวิจัยไปปรึกษากับผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย ดังนี้
  - 4.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธิรพันธ์ ไตรพิพรัศ อ้างอิงประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
  - 4.2 ดร.นิรนาท แสนสา อ้างอิงประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช
  - 4.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิทักษ์ ศิริวงศ์ อ้างอิงประจำคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
  - 4.4 ดร.นงเยาว์ อุทุมพร อ้างอิงประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏธนบุรี
  - 4.5 เรือใบวีระพันธุ์ รุ่งโรจน์ ข้าราชการบำนาญ กองครุภัณฑ์ทหารเรือ
  - 4.6 นายสวัสดิ์ กมลวนันท์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดนิมนานรดี
  5. ปรับปรุงเครื่องมือตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ
  6. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก
  7. นำเครื่องมือที่ทดลองใช้แล้วมาปรับปรุงอีกครั้ง
  8. นำเครื่องมือไปเก็บข้อมูลกับผู้ให้ข้อมูลหลัก

การศึกษาเอกสารข้อมูล และการเก็บข้อมูลในพื้นที่ศึกษา

ผู้วิจัยได้ออกแบบและวางแผนการศึกษาเอกสารข้อมูลและเก็บข้อมูล ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับ โรงเรียน ซึ่งได้แก่ แผนปฏิบัติการ โรงเรียนประจำปีการศึกษา 2552 คู่มือการดำเนินงานวงครุย่างค์โรงเรียนวัดสุทธิวราราม เอกสารพิธีเปิดห้องครุย่างค์ “เบรื่อง สุส่ว” หนังสืออนุสรณ์พัชรสมโภช ฉบับครบรอบ 60 ปี โรงเรียนวัดสุทธิวราราม แผนงานโครงการที่เกี่ยวข้องกับวงครุย่างค์โรงเรียนวัดสุทธิวราราม โดยศึกษารายละเอียดข้อมูลที่เกี่ยวข้องในทุกด้าน ได้แก่ บริบท สภาพภายในของพื้นที่ศึกษา ด้านกายภาพ และด้านคุณภาพ ซึ่งประกอบไปด้วย ข้อมูลทั่วไป สภาพแวดล้อมของโรงเรียน ข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน ครู บุคลากร ข้อมูลเกี่ยวกับระบบการบริหารจัดการ โรงเรียน กระบวนการวางแผน และข้อมูลแสดงผลงานคุณภาพด้านกิจกรรมวิถีชาวทิพย์ของโรงเรียนวัดสุทธิวราราม

2. ทำการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม โดยผู้วิจัยเข้าร่วมกิจกรรมพร้อม ๆ กับศึกษาระบบการบริหารจัดการ และใช้การสังเกตพฤติกรรมต่าง ๆ ในขณะสัมภาษณ์ เช่น สังเกตสีหน้า ท่าทาง แววตา น้ำเสียง ฯลฯ

3. การสัมภาษณ์ระดับลึก ด้วยเหตุที่การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาจากการรวบรวมการที่เกิดขึ้นจริง และผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ดังนั้นในคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key informant) โดยใช้เทคนิคการเลือกเครือข่ายแบบก้อนหิน (Snowball selection) โดยการเริ่มต้นการเลือกบุคคล หรือกลุ่มบุคคลที่เป็นตัวอย่างตามเกณฑ์ที่กำหนดซึ่งในกรณีนี้คือ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการกิจกรรมวิถีชาวทิพย์ของโรงเรียนวัดสุทธิวราราม หลังจากนั้นก็ให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลดังกล่าวนี้ระบุชื่อหรือกลุ่มคนที่คิดว่าจะเป็นผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ ที่ต้องการเก็บรวบรวม ได้เป็นอย่างดี หลังจากนั้นก็ให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ได้รับการระบุชื่อนี้ทำภาระบุคคลหรือกลุ่มบุคคลต่อไป จนได้จำนวนบุคคลหรือกลุ่มบุคคลเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ประมาณก้อนหินที่กล่าวไป จนได้รายชื่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคลมีการซ้ำกันมากจึงหยุด ที่จะได้ผู้ให้ข้อมูลหลัก ซึ่งได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียน รองผู้บริหาร โรงเรียน คณะครุ นักเรียน ผู้ปกครอง สมาชิก วงครุย่างค์ ครูผู้สอน ศิษย์เก่าที่เป็นอดีตสมาชิกวง และผู้เกี่ยวข้อง โดยรายละเอียดของผู้ให้ข้อมูลหลักมีดังนี้

ตารางที่ 3.1 แสดงลักษณะทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลหลักในการสัมภาษณ์ระดับลึก

ID	เพศ	อายุ	ตำแหน่ง	สถานภาพความเกี่ยวข้องกับ วงคริยองค์ (วงศิริพัฒนา)
1	ชาย	50 ปีเศษ	ผู้บริหาร โรงเรียน	ผู้กำหนดนโยบายหลัก
	ชาย	50 ปีเศษ	รองผู้บริหาร โรงเรียน	คณะผู้บริหาร
2	ชาย	50 ปีเศษ	ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ	ครูผู้สอน
	หญิง	50 ปีเศษ	ครู	ครูผู้สอน
3	หญิง	50 ปีเศษ	ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ	อดีตผู้ควบคุมวงคริยองค์
4	ชาย	50 ปีเศษ	ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ	อดีตคณะกรรมการวงคริยองค์
5	ชาย	30 ปีเศษ	ครูผู้สอน	ผู้ฝึกสอน/คุณครูสอน
	ชาย	40 ปีเศษ	ครูผู้สอน	ผู้ฝึกสอน/คุณครูสอน
	ชาย	40 ปีเศษ	อดีตครูผู้สอน/ศิษย์เก่า	อดีตผู้ฝึกสอน/คุณครูสอน
6	ชาย	40 ปีเศษ	ผู้ปกครอง	ผู้ปกครองของสมาชิก วงคริยองค์
	หญิง	40 ปีเศษ	ผู้ปกครอง	ผู้ปกครองของสมาชิก วงคริยองค์
	ชาย	50 ปีเศษ	ผู้ปกครอง	ผู้ปกครองของนักเรียน โรงเรียนวัดสุทธิวราราม
7	ชาย	17 ปี	นักเรียน	สมาชิกวงคริยองค์
	ชาย	17 ปีเศษ	นักเรียน	สมาชิกวงคริยองค์
	ชาย	17 ปีเศษ	นักเรียน	สมาชิกวงคริยองค์
	ชาย	17 ปี	นักเรียน	สมาชิกวงคริยองค์
	ชาย	17 ปีเศษ	นักเรียน	สมาชิกวงคริยองค์
	ชาย	18 ปี	นักเรียน	สมาชิกวงคริยองค์
	ชาย	15 ปี	นักเรียน	นักเรียนโรงเรียนวัดสุทธิวราราม
	ชาย	17 ปี	นักเรียน	นักเรียนโรงเรียนวัดสุทธิวราราม

จากตารางแสดงลักษณะทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลหลัก แสดงให้เห็นถึงข้อมูลโดยทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลหลักที่มีความเกี่ยวข้องกับวงจรวิทยาค์โรงเรียน ดังนั้nlักษณะของคำตามจึงเป็นคำตามเกี่ยวกับภูมิหลัง ความเข้าใจ พฤติกรรมที่ปราฏภู ความรู้สึก ประสบการณ์ ไม่ใช่วิธีการการสำรวจความคิดเห็น ผู้วิจัยจึงยึดหลักในการสัมภาษณ์ โดยไม่มีการชี้นำใด ๆ ไม่ว่าจะเป็นการชี้นำทางตรงหรือการชี้นำทางอ้อม โดยคำตามที่ใช้เป็นคำตามปลายเปิด ซึ่งคำตอบของแต่ละคนมีความยึดหยุ่นตามสถานะของผู้ให้ข้อมูลหลักในการนี้ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง จึงใช้ทั้งวิธีการบันทึกเสียงหากได้รับการอนุญาตจากผู้ให้ข้อมูลหลัก และการจดบันทึก จนได้ข้อมูลอิ่มตัว ซึ่งการอิ่มตัวของข้อมูล (saturation) หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูลปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นมีความชัดเจน และไม่มีการเปลี่ยนแปลงในสาระสำคัญอีกแล้ว ไม่ว่าจะใช้เวลาในการเก็บรวบรวมเพิ่มขึ้นหรือเปลี่ยนวิธีการเก็บรวบรวมไปเป็นแบบอื่น ๆ และแม้จะเก็บข้อมูลเพิ่มเติมก็ไม่สามารถปรับเปลี่ยนผังข้อมูลที่ได้คำตอบมาแล้วจึงหยุดการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. การสนทนากลุ่ม (Focus group) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้กระบวนการกรุ่ม (Group Process) ให้บุคคลในกลุ่ม ได้มีปฏิสัมพันธ์แสดงความคิดเห็น โต้ตอบซึ่งกันและกันตามประเด็นที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้น ได้อย่างเสรี ทั้งในลักษณะที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย เพื่อทำการสนทนา สำหรับการตอบโจทย์วิจัย โดยจัดการสนทนากลุ่มจากประเด็นคำตาม ด้านภูมิหลัง แนวคิด ความรู้สึก ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการบริหารจัดการและเงื่อนไขที่ส่งผลต่อกรรมวิธี วาทิตของโรงเรียนวัดสุทธิวราราม และผลกระทบจากการบริหารจัดการ โดยกำหนดไว้ในเบื้องต้น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มครูผู้สอนและครูที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการกิจกรรมของโรงเรียน วัดสุทธิวราราม และกลุ่มศิษย์เก่า ซึ่งกลุ่มนักศึกษาที่ร่วมสนทนากลุ่มนี้ ผู้วิจัยได้คัดเลือกผู้อยู่ในกลุ่มตามคุณสมบัติที่มีสถานะภาพใกล้เคียงกันมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการบริหารจัดการและเงื่อนไขที่ส่งผลต่อกรรมวิธี วาทิตของโรงเรียนวัดสุทธิวราราม และผลกระทบจากการบริหารจัดการ ซึ่งสรุปเป็นตารางแสดงลักษณะของผู้ข้อมูลหลักดังนี้

ตารางที่ 3.2 แสดงลักษณะทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลหลักในการสนทนากลุ่ม

ID	เพศ	อายุ	ตำแหน่ง	สถานภาพความเกี่ยวข้องกับ งดูริยางค์ (วงศ์ยชนาทิต)
8	หญิง	60 ปีเศษ	อดีตรองผู้บริหาร	อดีตผู้ดูแลกิจกรรมงดูริยางค์
	ชาย	50 ปีเศษ	ครู	อดีตผู้ควบคุมวง
	ชาย	55	ครู	ครูฝ่ายปกครอง
	หญิง	50 ปีเศษ	ครู	หัวหน้ากลุ่มสารการเรียนรู้ ศิลปะ
	ชาย	60 ปีเศษ	คณะกรรมการสถานศึกษา/ ศิษย์เก่า	อดีตครูผู้ฝึกสอน/ผู้ควบคุมวง
	ชาย	30 ปีเศษ	ครูผู้สอน	ครูผู้ฝึกสอน/ผู้ควบคุมวง
	ชาย	40 ปีเศษ	ครูผู้สอน	ครูผู้ฝึกสอน/ผู้ควบคุมวง
	หญิง	50 ปีเศษ	ครู	อดีตผู้ควบคุมวง
9	ชาย	60 ปีเศษ	ศิษย์เก่า	อดีตสมาชิกวง
	ชาย	60 ปีเศษ	ศิษย์เก่า	อดีตสมาชิกวง
	ชาย	50 ปีเศษ	ศิษย์เก่า	อดีตสมาชิกวง
	ชาย	50 ปีเศษ	ศิษย์เก่า	อดีตสมาชิกวง
	ชาย	50 ปีเศษ	ศิษย์เก่า	อดีตสมาชิกวง
	ชาย	50 ปีเศษ	ศิษย์เก่า	อดีตสมาชิกวง
	ชาย	50 ปีเศษ	ศิษย์เก่า	อดีตสมาชิกวง
	ชาย	50 ปีเศษ	ศิษย์เก่า	อดีตสมาชิกวง
	ชาย	40 ปีเศษ	ศิษย์เก่า	อดีตสมาชิกวง
	ชาย	40 ปีเศษ	ศิษย์เก่า	อดีตสมาชิกวง
	ชาย	40 ปีเศษ	ศิษย์เก่า	อดีตสมาชิกวง
	ชาย	40 ปีเศษ	ศิษย์เก่า	อดีตสมาชิกวง
	ชาย	40 ปีเศษ	ศิษย์เก่า	อดีตสมาชิกวง

หลังจากนั้นได้เชิญบุคคลเหล่านี้มาร่วมสนทนากลุ่ม โดยกำหนดขนาดของกลุ่มสนทนาประมาณ 7-14 คน ซึ่งในการนี้ผู้วิจัยได้ทำหนังสือเชิญกลุ่มดังกล่าว เพื่อหาคำตอบเกี่ยวกับกระบวนการบริหารจัดการและเงื่อนไขที่ส่งผลต่อกิจกรรมของโรงเรียนวัดสุทธิวราราม และผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการบริหารจัดการ แล้วจึงรวบรวมข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาประมวลผล วิเคราะห์และทำการสรุปเป็นลำดับต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาจะทำไปพร้อมกับการสัมภาษณ์ที่ดำเนินการ ในพื้นที่ศึกษา ทุกครั้งที่สืบสุกดการให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลักแต่ละคนในแต่ละวัน โดยจะประเด็นสำคัญตามข้อคำถาม พร้อมบันทึกเสียงผู้ให้ข้อมูลหลักซึ่งผู้วิจัยได้รับอนุญาตแล้ว จากนั้นจึงนำคำให้สัมภาษณ์มาอุดค้ำยชนิดคำต่อคำแต่ละราย แล้วจึงสร้างโน้ตศัพท์ของข้อมูลที่มีความคล้ายคลึงและแตกต่างกันในรูปของข้อความ หลังจากนั้นจึงจัดหมวดหมู่ในโน้ตศัพท์เพื่อหาความสัมพันธ์เชื่อมโยงเหตุผลโดยกำหนดรหัสเป็นหมวดหมู่ แล้วนำมาเปรียบเทียบความเหมือนและความต่างของคุณสมบัติของข้อมูล ซึ่งจะได้ข้อสรุปที่ชัดเจนมากขึ้น ทั้งนี้จะเป็นการสร้างองค์ความรู้ใหม่ขึ้นจากปรากฏการณ์จริงเกี่ยวกับกระบวนการบริหารจัดการและเงื่อนไขที่ส่งผลต่อ กิจกรรมของโรงเรียนวัดสุทธิวราราม และผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการบริหารจัดการ

การนำเสนอและการเขียนรายงานการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเขียนรายงานนำเสนอผลวิจัย 7 บท ดังนี้

บทที่ 1 บทนำ

บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

บทที่ 4 บริบทของโรงเรียนวัดสุทธิวราราม

บทที่ 5 กระบวนการบริหารจัดการและเงื่อนไขที่ส่งผลต่อ กิจกรรมของโรงเรียนวัดสุทธิวราราม

บทที่ 6 ผลกระทบจากการบริหารจัดการกิจกรรมของโภชนาทิตของโรงเรียนวัดสุทธิ
วราราม

บทที่ 7 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ